

Sortförsök i ärter

SAMMANFATTNING

Under år 2013 skördades tre sortförsök inom Skåneförsökens serie L7-610. Försöken var utlagda hos följande försöksvärdar:

- Johnny Jönsson, Skurup (Område 1 A)
- Lantmännen SW Seeds, Svalöv (Område 3), ej med i sammanställningen
- Örmatofta Lantbruk och maskinstation AB, Kristianstad (Område 4A)

2013 var för ärterna ett bra medelår, skörden i mätarsorten Clara var i medeltal 4 740 kilo per hektar, vilket kan jämföras med femårsmedelskörden som är 4 680 kilo per hektar.

RESULTAT

Avkastning

I sammanställningen av 2013 års försök fanns det inga statistiskt signifikanta skillnader mellan sorterna, om än att det kan se ut så. Där emot var det signifikanta skillnader mellan sorterna på respektive försöksplats. Vid en blick på femårsmedelskörden så är det flera sorter, Tinker, Onyx och Ingrid, som har en signifikant högre skörd än mätarsorten Clara.

Behandlingseffekt 2013

I ärtprovningen genomförs inga blockbehandlingar utan alla blocken är obehandlade.

Sortegenskaper 2009–2013

Flertalet av sorterna har varit med i provningen under fem år så dess kvalitetsegenskaper visar sortens egenskaper. Sortens längd, stråstyrka och drösningssegenskaper ger en bra bild av hur lätttröskad den är. Ingrid är statistiskt signifikant längre än samtliga sorter och Tinker är signifikant längre än mätarsorten Clara. De andra skiljer sig inte från mätaren och när det kommer till drösningsegenskaperna så finns det endast tendenser till skillnader mellan sorterna. Stråstyrkan hos Tinker och Crakerjack är klart lägre än mätarsorten Clara. För odlare, sortförädlare och hemmaproducenter är tusenkornvikten och proteinhalten andra viktiga parametrar. Tusenkornvikten varierar mycket mellan sorterna, både lägre och högre än mätarsorten Clara. Faust och Rocket har ett lägre proteininnehåll och Casablanca ett högre proteininnehåll än mätaren

De enskilda försöken finns redovisade på Skåneförsökens hemsida (www.skaneforsoken.nu).

Tabell 1. Kärnskörd av ärter i Skåne. Medeltal av riks- och länsförsök

SORT	2009-2013			2009		2010		2011		2012		2013		
	kärna kg/ha	Rel tal	Ant. förs	Rel tal	Ant. förs	Rel tal	Ant. förs	Rel tal	Ant. förs	Rel tal	Ant. förs	kärna t/ha	Rel tal	Ant. förs
Claraskörden					4430		3620		5400		5330			
SW Clara, 975496	4 680	100	13	100	2	100	3	100	3	100	3	4 740	100	2
Da Faust (SSd) EU	4 590	98	13	109	2	99	3	87	3	99	3	4 810	102	2
LP Tinker (SW) EU	5 180	111	13	120	2	104	3	96	3	120	3	5 540	117	2
To Rocket (SSd) EU	5 110	109	13	125	2	108	3	93	3	113	3	5 370	113	2
To Crackerjack (SSd) EU	4 930	105	13	124	2	84	3	97	3	112	3	5 320	112	2
Ser Onyx (SSd) EU	5 290	113	13	134	2	115	3	97	3	125	3	4 670	98	2
SW Ingrid E5053	5 320	114	7			122	1	102	1	113	3	5 610	118	2
LP Casablanca (SW) EU	5 140	110	11			106	3	93	3	118	3	5 520	116	2
LSG ESO (EU)												4 860	103	2
-X- CV% REP	5 030	8,6	13	8,9	2	17,2	3	5,8	3	5,0	3	5 160	5,8	2
LSD PROB F1	470	.0190		.1543		.5385		.2234		.0007		690	.0575	

Relativt anges ej för ett försök. OBS! för två försök, är jämförelsen ganska osäker.

Tabell 2. Ärter, områdesvis indelning 2009-2013. Kärnskörd och rel. tal.

SORT	Område 1 A			Område 3			Området 4 A		
	kärna kg/ha	Rel tal	Ant. förs	kärna kg/ha	Rel tal	Ant. förs	kärna kg/ha	Rel tal	Ant. förs
SW Clara, 975496	4 030	100	3	5 000	100	2	5 140	100	5
Da Faust (SSd) EU	4 280	106	3	4 720	94	2	4 880	95	5
LP Tinker (SW) EU	4 200	104	3	5 410	108	2	5 600	109	5
To Rocket (SSd) EU	4 610	114	3	5 420	108	2	5 590	109	5
To Crackerjack (SSd) EU	4 370	108	3	5 530	111	2	5 150	100	5
Ser Onyx (SSd) EU	4 750	118	3	5 410	108	2	5 870	114	5
SW Ingrid E5053	5 060	126	1	5 260	105	1	5 790	113	2
LP Casablanca (SW) EU	4 310	107	2	5 500	110	2	5 520	107	4
-X- CV% REP	4 450	7,0	3	5 280	8,6	2	5 440	6,9	5
LSD PROB F1	630	.1461		1 140	.6302		890	.2383	

Relativt anges ej för ett försök. OBS! för två försök är jämförelsen ganska osäker.

Tabell 3. Sortegenskaper i ärter 2009-2013

SORT	Vattenhalt %	Stråstyrka 0-100*	Strå-längd cm	Höjd vid skörd cm	Mogn. dagar **	Tusen-kornv. g	Protein % av ts	Spill kg/ha
SW Clara, 975496	18,9	59	74	56	113	240,4	22,4	230
Da Faust (SSd) EU	-0,6	-10,0	-4	-6	-3	-16,2	-0,9	215
LP Tinker (SW) EU	0,6	-23,0	6	-20	-1	35,1	0,7	176
To Rocket (SSd) EU	0,6	-6,0	3	-9	-1	-19,4	-1,6	57
To Crackerjack (SSd) EU	1,5	-29,0	-2	-20	3	31,8	0,7	331
Ser Onyx (SSd) EU	0,2	-8,0	-1	-6	-1	19,5	-0,1	52
SW Ingrid E5053	0,1	6,0	11	10	-2	47,8	-0,3	-62
LP Casablanca (SW) EU	0,3	-3,0	-5	-3	-1	33,3	1,1	257
-X- CV% REP	19,2	50	75	49	112	256,9	22,3	358
LSD PROB F1	0,7	14	5	13	3	12,8	0,7	388

Sortegenskaper för Clara. Övriga med avvikelse från Clara, med minus för mindre.

*) 100 betyder helt upprätt bestånd

**) Plus betyder senare mognad

Beskrivning av de olika sorterna

SW CLARA har mycket goda odlingsegenskaper. Den är medellång, men har mycket bra stjäлкstyrka och höjd samt lågt spill. Sorten mognar medelstent och har ganska låg avkastning. Den har ett relativt litet frö med medelhög proteinhalt.

FAUST (SSd), från Danmark har låg avkastning. Den är medellång, med ganska bra stjäлкstyrka och bra höjd, samt tidig mognad. Fröet är litet med låg proteinhalt.

TINKER (SW) är en högväxt tysk sort med hög avkastning. Den har lägre stjäлкstyrka och höjd vid skörd än genomsnittligt. Sorten mognar medeltidigt. Fröet är stort och proteinhalten medelhög.

ROCKET (SSd) från Danmark är en medellång sort med god stjäлкstyrka, lågt spill och medelbra beståndshöjd vid skörd. Sorten mognar medeltidigt och har gett hög avkastning. Den har ett litet frö med låg proteinhalt.

CRACKERJACK (SSd) är en medellång dansk grönsort med hög avkastning. Den har lägre stjäлкstyrka och höjd vid skörd än genomsnittligt och mognar sent. Fröet är stort med hög proteinhalt.

ONYX (SSd) från Frankrike har mycket hög avkastning. Den är medellång och har god stjäлкstyrka. Den har bra höjd vid skörd och lågt spill. Mognaden är medeltidigt. Fröet är relativt stort med medelhög proteinhalt.

INGRID (SW) förenar mycket hög avkastning med goda odlingsegenskaper. Sorten är mycket högvuxen, men har mycket god stjäлкstyrka och höjd vid skörd samt lågt spill. Fröet är stort med medelhög proteinhalt och mognar något senare.

CASABLANCA (SW) från Tyskland, har hög avkastning. Den är tidigt mognande, ganska kortvuxen med god stjäлкstyrka och bra höjd vid skörd. Fröet är stort med hög proteinhalt.